Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

4. oktoober 2024*

Eelotsusetaotlus – Eelotsuse kiirmenetlus – Piirikontroll, varjupaik ja sisseränne – Direktiiv 2008/115/EÜ – Artikli 15 lõike 2 punkt b – Kolmanda riigi kodaniku kinnipidamine väljasaatmise eesmärgil – Direktiiv 2013/33/EL – Artikkel 9 – Rahvusvahelise kaitse taotlejate kinnipidamine – Määrus (EL) nr 604/2013 – Artikli 28 lõige 2 – Kinnipidamine üleandmise eesmärgil – Kinnipidamise õigusvastasus – Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklid 6 ja 47

Kohtuasjas C-387/24 PPU [Bouskoura][i],

mille ese on ELTL artikli 267 alusel rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermondi (Haagi esimese astme kohus, Roermondi kohtumaja, Madalmaad) 4. juuni 2024. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 4. juunil 2024, menetluses

C

versus

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president A. Arabadjiev (ettekandja), kohtunikud T. von Danwitz, P. G. Xuereb, A. Kumin ja I. Ziemele,

kohtujurist: A. Rantos,

kohtusekretär: ametnik A. Lamote,

arvestades kirjalikku menetlust ja 15. juuli 2024. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– C, esindajad: *advocaten* P. H. Hillen ja R. M. Seth Paul,

– Madalmaade valitsus, esindajad: M. K. Bulterman ja A. Hanje,

– Euroopa Komisjon, esindajad: A. Baeckelmans, A. Katsimerou ja F. van Schaik,

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

[i] Käesoleval kohtuasjal on väljamõeldud nimi. See ei vasta ühegi menetlusosalise tegelikule nimele.

olles 5. septembri 2024. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

kohtuotsuse

1 Eelotsusetaotlused puudutavad küsimust, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiivi 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel (ELT 2008, L 348, lk 98) artikli 15 lõike 2 kolmanda lõigu punkti b, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/33/EL, millega sätestatakse rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtu nõuded (ELT 2013, L 180, lk 96), artikli 9 lõike 3 teist lõiku ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määruse (EL) nr 604/2013, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest (ELT 2013, L 180, lk 31; edaspidi „Dublini III määrus“), artikli 28 lõiget 4 Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikleid 6 ja 47 arvestades.

2 Eelotsusetaotlus on esitatud kohtuvaidluses, mille pooled on kolmanda riigi kodanik C, kelle suhtes on algatatud tagasisaatmismenetlus, ja Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Madalmaade justiits- ja julgeolekuküsimuste riigisekretär, edaspidi „riigisekretär“), riigisekretäri kohaldatud kahe järjestikuse kinnipidamismeetme õiguspärasuse küsimuses.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Direktiiv 2008/115

3 Direktiivi 2008/115 põhjenduses 9 on märgitud:

„Kooskõlas [nõukogu 1. detsembri 2005. aasta direktiiviga 2005/85/EÜ liikmesriikides pagulasseisundi omistamise ja äravõtmise menetluse miinimumnõuete kohta (ELT 2005, L 326, lk 13)] ei tohiks kolmanda riigi kodanikku, kes on liikmesriigis varjupaika taotlenud, käsitleda liikmesriigi territooriumil ebaseaduslikult viibiva isikuna seni, kuni on jõustunud taotluse kohta tehtud eitav otsus või otsus, millega lõpetatakse tema õigus viibida riigis varjupaigataotlejana.“

4 Direktiivi artikli 2 lõige 1 sätestab:

„Käesolevat direktiivi kohaldatakse liikmesriigi territooriumil ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike suhtes.“

5 Nimetatud direktiivi artikkel 15 näeb ette:

„1. Kui muid piisavaid, kuid leebemaid sunnimeetmeid ei ole konkreetsel juhul võimalik tulemuslikult kohaldada, võivad liikmesriigid kinni pidada ainult kolmanda riigi kodaniku, kelle suhtes kohaldatakse tagasisaatmismenetlust tagasisaatmise ettevalmistamiseks ja/või väljasaatmise läbiviimiseks, eelkõige kui:

a) on olemas põgenemise oht või

b) asjaomane kolmanda riigi kodanik hoiab kõrvale tagasisaatmise ettevalmistamisest või väljasaatmisest või takistab neid.

Iga kinnipidamine on võimalikult lühike ja see kestab ainult seni, kuni kestab väljasaatmise korraldamine, ning see viiakse ellu nõuetekohase hoolsusega.

2. Kinnipidamise rakendamise otsustavad haldusasutused või kohtuorganid.

Kinnipidamine otsustatakse kirjalikult koos faktiliste ja õiguslike asjaolude esitamisega.

Kui kinnipidamise on otsustanud haldusasutused, liikmesriigid:

a) näevad ette kas kinnipidamise õiguspärasuse kiire kohtuliku läbivaatamise võimalikult kiiresti alates kinnipidamise algusest;

b) või annavad asjaomasele kolmanda riigi kodanikule õiguse taotleda menetlust, mille kohaselt tema kinnipidamise õiguspärasus vaadatakse võimalikult kiiresti kohtulikult läbi alates vastava menetluse käivitamisest. Sellisel juhul teavitavad liikmesriigid asjaomast kolmanda riigi kodanikku viivitamatult sellise menetluse taotlemise võimalusest.

Kui kinnipidamine on seadusevastane, vabastatakse asjaomane kolmanda riigi kodanik viivitamatult.

3. Igal juhul vaadatakse kinnipidamine läbi mõistlike ajavahemike möödudes kas asjaomase kolmanda riigi kodaniku taotlusel või *ex officio*. Pikaajalise kinnipidamise korral toimub läbivaatamine kohtuasutuse järelevalve all.

4. Kui ilmneb, et väljasaatmine ei ole enam mõistlik õiguslikel või muudel kaalutlustel või lõikes 1 sätestatud tingimused enam ei kehti, ei ole kinnipidamine enam õigustatud ning asjaomane isik vabastatakse viivitamatult.

5. Kinnipidamine kestab seni, kuni on täidetud lõikes 1 sätestatud tingimused ning kuni see on vajalik eduka väljasaatmise tagamiseks. Iga liikmesriik sätestab kinnipidamise piiratud kestuse, mis ei tohi ületada kuut kuud.

6. Liikmesriigid ei tohi lõikes 5 osutatud ajavahemikku pikendada, välja arvatud piiratud ajavahemiku puhul, mis ei ületa siseriikliku õiguse kohaselt veel kahteteist kuud, kui hoolimata nende mõistlikest jõupingutustest on tõenäoline, et väljasaatmise viibimise põhjuseks on:

a) asjaomase kolmanda riigi kodaniku koostöö puudumine või

b) kolmandatest riikidest vajalike dokumentide hankimise viibimine.“

Direktiiv 2013/33

6 Direktiivi 2013/33 artikli 2 punktis h on mõiste „kinnipidamine“ määratletud kui „liikmesriigi korraldusel taotleja hoidmine teatavas kohas, kus taotlejalt on võetud liikumisvabadus“.

7 Direktiivi artikli 8 lõiked 1–3 näevad ette:

„1. Liikmesriigid ei tohi isikut kinni pidada ainult sel põhjusel, et ta on taotleja vastavalt [nõukogu 26. juuni 2013. aasta] direktiivile 2013/32/EL rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetluse ühiste nõuete kohta [(ELT 2013, L 180, lk 60)].

2. Liikmesriigid võivad vajaduse korral ja igat juhtumit eraldi hinnates pidada taotlejat kinni, kui muid leebemaid alternatiivseid sunnimeetmeid ei ole võimalik tõhusalt kohaldada.

3. Taotlejat võib pidada kinni üksnes:

a) selleks, et tuvastada tema isik või kodakondsus või seda kontrollida;

b) selleks, et määrata kindlaks tema rahvusvahelise kaitse taotluse aluseks olevad asjaolud, mida ilma kinnipidamiseta ei olnud võimalik kindlaks teha, eelkõige juhul, kui on olemas põgenemise oht;

c) selleks, et otsustada menetluse raames taotleja õiguse üle siseneda riigi territooriumile;

d) siis, kui ta peetakse kinni [direktiivis 2008/115] sätestatud tagasisaatmiskorra kohaselt tagasisaatmise ettevalmistamiseks ja/või väljasaatmise läbiviimiseks ning asjaomane liikmesriik saab objektiivsete kriteeriumite alusel, sealhulgas selle alusel, et tal on juba olnud võimalus saada juurdepääs varjupaigamenetlusele, põhjendada, et on olemas piisavalt alust arvata, et ta esitas rahvusvahelise kaitse taotluse üksnes eesmärgiga lükata edasi või nurjata tema tagasisaatmist käsitleva otsuse täideviimist;

e) siis, kui seda nõuab riikliku julgeoleku või avaliku korra kaitsmine;

f) vastavalt [Dublini III määruse] artiklile 28.

Kinnipidamise alused sätestatakse siseriiklikus õiguses.“

8 Direktiivi 2013/33 artikli 9 lõige 3 sätestab:

„Kui kinnipidamiseks on korralduse andnud haldusasutus, siis näevad liikmesriigid ette kas kinnipidamise õiguspärasuse kiire kohtuliku läbivaatamise ametiülesande korras ja/või taotleja taotlusel. Ametiülesande korras teostatava läbivaatamise puhul vaadatakse kinnipidamise õiguspärasus võimalikult kiiresti läbi alates kinnipidamise algusest. Taotleja esitatud taotlusel teostatava läbivaatamise korral vaadatakse see võimalikult kiiresti läbi pärast asjakohaste menetluste alustamist. Liikmesriigid määravad selleks oma siseriiklikus õiguses kindlaks ajavahemiku, mille jooksul ametiülesande korras teostatav läbivaatamine ja/või taotleja esitatud taotluse alusel teostatav kohtulik läbivaatamine läbi viiakse.

Kui kohtuliku läbivaatamise tulemusel leitakse, et taotleja on õigusevastaselt kinni peetud, vabastatakse asjaomane taotleja viivitamata.“

Dublini III määrus

9 Dublini III määruse artikli 28 lõiked 2–4 on sõnastatud järgmiselt:

„2. Liikmesriigid võivad isikuid kinni pidada, et tagada üleandmismenetluse täideviimine vastavalt käesolevale määrusele, kui on olemas asjaomaste isikute märkimisväärne põgenemise oht, hinnates igat juhtumit eraldi ning juhul, kui kinnipidamine on proportsionaalne, kui muid, leebemaid alternatiivseid sunnimeetmeid ei ole võimalik tõhusalt kohaldada.

3. Kinni peetakse võimalikult lühikeseks ajaks ning see ei tohi ületada ajavahemikku, mida on põhjendatult vaja nõutud haldusmenetluste nõuetekohaseks täitmiseks, kuni üleandmine on käesoleva määruse kohaselt läbi viidud.

Kui isik peetakse vastavalt käesolevale artiklile kinni, ei tohi ajavahemik vastuvõtmis- või tagasivõtmispalve esitamiseks ületada ühte kuud alates taotluse esitamisest. Liikmesriik, kes teostab menetlust kooskõlas käesoleva määrusega, palub sellistel juhtudel kiiret vastust. Selline vastus antakse kahe nädala jooksul alates vastuvõtmis- või tagasivõtmispalve esitamisest. Kui vastust ei anta kahe nädala jooksul, loetakse palve rahuldatuks, millega kaasneb kohustus isik vastu võti või tagasi võtta, sealhulgas kohustus võtta vajalikud meetmed tema saabumiseks.

Kui isik on käesoleva artikli kohaselt kinni peetud, siis selle isiku üleandmine palve esitanud liikmesriigilt vastutavale liikmesriigile toimub esimesel reaalsel võimalusel ja hiljemalt kuue nädala jooksul ajast, mil teine liikmesriik rahuldas kaudselt või otseselt palve asjaomane isik vastu võti või tagasi võtta, või ajast, mil vaidlustamise või läbivaatamise peatav toime vastavalt artikli 27 lõikele 3 lõpeb.

Kui palve esitanud liikmesriik ei suuda pidada kinni vastu- või tagasivõtmispalve esitamise tähtaegadest või kui üleandmine ei toimu kolmandas lõigus osutatud kuue nädalase perioodi jooksul, vabastatakse kinnipeetu. Jätkuvalt kohaldatakse vastavalt artikleid 21, 23, 24 ja 29.

4. Selleks et tagada üleandmine vastutavale liikmesriigile, kohaldatakse kinnipeetud isikute suhtes kohaldatavate kinnipidamistingimuste ja tagatiste suhtes [direktiivi 2013/33] artikleid 9, 10 ja 11.“

Madalmaade õigus

10 23. novembri 2000. aasta välismaalaste seaduse (Vreemdelingenwet 2000) (*Stb*. 2000, nr 495; edaspidi „välismaalaste seadus“), artikli 59a lõike 1 on sätestatud, et välisriikide kodanikke, kelle suhtes on kohaldatav Dublini III määrus, võib selle määruse artiklit 28 järgides kinni pidada üleandmiseks liikmesriigile, kes vastutab nende poolt Madalmaade territooriumil esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest.

11 Selle seaduse artikli 59 lõike 1 alguses ja punktis a on ette nähtud, et avaliku korra või riigi julgeoleku huvides võib riigisekretär riigis ebaseaduslikult viibiva välisriigi kodaniku tema Madalmaade territooriumilt väljasaatmiseks kinni pidada.

12 Nimetatud seaduse artikli 94 lõiked 1 ja 6 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Artiklites 6, 6a, 58, 59, 59a ja 59b nimetatud vabaduse võtmise otsuse tegemise korral teatab minister sellest kohtule hiljemalt 28. päeval otsuse teatavakstegemisest arvates, välja arvatud juhul, kui välisriigi kodanik on ise juba esitanud kaebuse. Kohtule teate esitamisega loetakse, et välisriigi kodanik on vabaduse võtmise peale esitanud kaebuse. Kaebuse esemeks on ka hüvitise saamine.

[…]

6. Kaebust läbivaatav kohus rahuldab kaebuse, kui ta leiab, et meetme kohaldamine või täideviimine on vastuolus käesoleva seadusega, või kui ta kõiki huve kaaludes leiab, et meede ei ole põhjendatud. Sel juhul teeb ta määruse meetme lõpetamiseks või selle rakendamise tingimuste muutmiseks.“

13 Sama seaduse artikli 96 lõigetes 1 ja 3 on ette nähtud:

„1. Kui artiklis 94 nimetatud kaebus on tunnistatud põhjendamatuks ja välisriigi kodanik esitab kaebuse vabaduse võtmise jätkamise peale, lõpetab kohus eelmenetluse ühe nädala jooksul alates kaebuse saamisest. Erandina haldusõiguse üldosa seaduse (Algemene wet bestuursrecht) artiklist 8:57 võib kohus ilma poolte nõusolekuta ka otsustada, et kohtuistungit ei toimu.

[…]

3. Kui kohus, kelle poole pöörduti, leiab, et asjaomase meetme kohaldamine või täideviimine on käesoleva seadusega vastuolus, või kui ta pärast kõigi asjaomaste huvide kaalumist leiab, et meede ei ole mõistlikult põhjendatud, rahuldab ta kaebuse. Sel juhul teeb ta määruse meetme lõpetamiseks või selle rakendamise tingimuste muutmiseks.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

14 2. mail 2024 kohaldati C suhtes välismaalaste seaduse artikli 59a lõike 1 alusel kinnipidamismeedet (edaspidi „esimene kinnipidamismeede“). Seda meedet kohaldades leidis riigisekretär esiteks, et C võib kuuluda Dublini III määruse kohaldamisalasse, teiseks, et ta kujutab endast tema põgenemise ohu tõttu märkimisväärset ohtu avalikule korrale, ja kolmandaks, et tema rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutab Hispaania Kuningriik. Eelotsusetaotlusest nähtub, et asjaomase isiku kinnipidamine määrati eesmärgiga ta sellele liikmesriigile üle anda.

15 Riigisekretär palus 3. mail 2024 Hispaania ametiasutusel Dublini III määruse artikli 18 lõike 1 punkti a alusel C vastu võtta. Nimetatud asutus lükkas selle taotluse 14. mail 2024 tagasi.

16 Riigisekretär tegi 17. mail 2024 kell 14.51 C suhtes tagasisaatmisotsuse, määrates sihtriigiks Maroko. Leides, et on oht, et asjaomane isik, kes ei viibi riigis seaduslikult, võib enne tema väljasaatmist põgeneda, määras riigisekretär seejärel kell 14.52 välismaalaste seaduse artikli 59 lõike 1 alguse ja punkti a alusel kinnipidamismeetme (edaspidi „teine kinnipidamismeede“). See meede on veel jõus. Samal päeval kell 14.55 tunnistas riigisekretär esimese kinnipidamismeetme kehtetuks.

17 Asjaomane isik esitas esimese ja teise kinnipidamismeetme peale kaebused rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermondile (Haagi esimese astme kohus, Roermondi kohtumaja, Madalmaad), kes on eelotsusetaotluse esitanud kohus.

18 C väidab selles kohtus, et esimene kinnipidamismeede muutus õigusvastaseks 14. mail 2024, millest alates ei saanud Hispaania Kuningriigi keeldumist teda vastu võtta arvestades seda meedet enam põhjendada tema üleandmisega sellele liikmesriigile. Sellest kuupäevast alates oli riigisekretäril Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (Madalmaade kõrgeima halduskohtuna tegutseva riiginõukogu halduskolleegium) kohtupraktika kohaselt 48 tundi aega, et määrata asjaomase isiku kinnipidamise jätkamine muul alusel kui see, millega põhjendati esimest kinnipidamismeedet. Käesoleval juhul ei ole seda tähtaega järgitud, kuna riigisekretär määras teise kinnipidamismeetme alles 17. mail 2024. Järelikult ei oleks tohtinud teda enam kinni pidada ning ta oleks tulnud vabastada enne teise kinnipidamismeetme määramist.

19 Eelotsusetaotluse esitanud kohtus väidab riigisekretär, et esimese kinnipidamismeetme õigusvastasus ei mõjuta teise kinnipidamismääruse õiguspärasust, mis eraldivõetuna õigustab asjaomase isiku kinnipidamise jätkamist. Riigisekretär möönab, et esimesel kinnipidamismeetmel on üks viga, ja pakub C-le 100-eurost kahjuhüvitist tema suhtes kohaldatud ebaseadusliku kinnipidamisega väidetavalt tekitatud kahju eest, kuid märgib, et esimene kinnipidamismeede oli eelotsusetaotluse esitanud kohtu poole pöördumise ajaks juba kehtetuks tunnistatud ja seega ei saa seda meedet tühistada.

20 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et vastavalt riigisisesele praktikale, mida kinnitab Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (Madalmaade kõrgeima halduskohtuna tegutseva riiginõukogu halduskolleegium) kohtupraktika, ei saa kolmanda riigi kodaniku suhtes kohaldatud kinnipidamismeetme õigusvastasus põhimõtteliselt mõjutada hiljem tema suhtes kohaldatud kinnipidamismeetme õiguspärasust, mistõttu ei saa pädev kohus seda kodanikku selle õigusvastasuse tõttu vabastada. Selline praktika ja kohtupraktika on pealegi kooskõlas välismaalaste seaduse artiklitega 59, 59a, 94 ja 96, mis ei näe sõnaselgelt ette pädeva kohtuasutuse kohustust asjaomane isik viivitamatult vabastada, kui ta leiab, et tema kinnipidamine on õigusvastane.

21 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib siiski, et direktiivi 2008/115 artikli 15 lõike 2 ja direktiivi 2013/33 artikli 9 lõike 3 kohaselt tuleb asjaomane isik „viivitamata“ vabastada, kui ilmneb, et tema kinnipidamine on õigusvastane.

22 Arvestades nendes sätetes ette nähtud viivitamatu vabastamise kohustust, on eelotsusetaotluse esitanud kohtul tekkinud küsimus, kas ta ei peaks asjaomase isiku vaatamata sellele, et kinnipidamismeede, millega sellelt isikult on praegu vabadus võetud, ei ole õigusvastane, vabastama üksnes põhjusel, et varasem kinnipidamismeede, millega temalt oli vabadus võetud, ei vasta enam õiguspärasuse tingimustele.

23 Sellega seoses märgib ta esiteks, et selle küsimuse puhul on vaja kindlaks teha, kas pädeva kohtuasutuse poolt läbivaatamise ese on „kinnipidamise“ tingimus või kas see asutus peab kontrollimisel piirduma ainult kehtiva kinnipidamismeetme võimaliku õigusvastasusega. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul sõltub viimati nimetatud juhul asjaomase isiku vabastamise võimalus lõpuks hetkest, mil isik väidab, et see meede on õigusvastane, ning asjaolu, et kinnipidamine oli varem õigusvastane, ei ole pädeva kohtuasutuse analüüsi jaoks asjakohane tegur. Sellisel juhul ei oleks eelotsusetaotluse esitanud kohtul võimalik tagada harta artiklis 47 sätestatud õigust tõhusale kohtulikule kaitsele.

24 Teiseks tuletab nimetatud kohus meelde, et liidu õigus ei näe ette võimalust jätkata kinnipidamist halduslikel põhjustel või uue kinnipidamismeetme kohaldamise ettevalmistamiseks, vaid kohustab isiku viivitamatult vabastama, sõltumata sellest, mis ajahetkel kinnipidamise õiguspärasust kontrollitakse.

25 Kolmandaks märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Madalmaade kõrgeima halduskohtuna tegutseva riiginõukogu halduskolleegium) kohtupraktika kohaselt on õiguse vabastamisele tõsise rikkumise korral võimalik teha erand reeglist, mille kohaselt ei mõjuta esimese kinnipidamismeetme õigusvastasus teise kinnipidamismeetme õiguspärasust.

26 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul räägib harta artiklis 6 sätestatud õiguse vabadusele ja õiguse tõhusale kohtulikule kaitsele põhiolemus seisukoha poolt, et igasugune kinnipidamine, mis on määratud õigusvastase kinnipidamismeetmega, kujutab endast nende õiguste rasket rikkumist. Nii tuleks asjaomane isik viivitamata vabastada, kui kinnipidamine oli varem õigusvastane, isegi kui pädev asutus selle õigusvastasuse lõpuks kõrvaldas.

27 Selles kontekstis ei taga hüvitise maksmine harta artiklites 6 ja 47 sätestatud õiguste piisavat kaitset. Asjaomasele isikule makstava hüvitise summa kindlaksmääramisel tuleb arvesse võtta kinnipidamise kestust ja õigusvastasuse raskust.

28 Kuna käesoleval juhul jätkati kinnipidamist üle 48 tunni hoolimata sellest, et esimene kinnipidamismeede oli õigusvastane, ja kuna teine kinnipidamismeede määrati alles pärast esimese meetme kehtetuks tunnistamist, võimaldab üksnes asjaomase isiku viivitamatu vabastamine piisavalt kaitsta tema õigust tõhusale kohtulikule kaitsele.

29 Neil asjaoludel otsustas rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond (Haagi esimese astme kohus, Roermondi kohtumaja) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas [direktiivi 2008/115] artikli 15 lõike 2 [kolmanda lõigu] algust ja punkti b, [direktiivi 2013/33] artikli 9 lõiget 3 ja [Dublini III määruse] artikli 28 lõiget 4 tuleb [harta] artikleid 6 ja 47 arvestades tõlgendada nii, et kohtuasutus on alati kohustatud kinnipeetud isiku viivitamatult vabastama, kui järjestikuste kinnipidamismeetmete katkematu kohaldamise ajal oli kinnipidamine mingil ajal õigusvastane või muutus mingil ajal õigusvastaseks?“

Eelotsuse kiirmenetluse kohaldamise taotlus

30 Eelotsusetaotluse esitanud kohus esitas taotluse lahendada käesolev eelotsusetaotlus Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 23a esimeses lõigus ja Euroopa Kohtu kodukorra artiklis 107 ette nähtud eelotsuse kiirmenetluses.

31 Eelotsusetaotluse esitanud kohus põhjendas oma taotlust kõigepealt sellega, et eelotsuse küsimus puudutab sätteid, mis kuuluvad ühte EL toimimise lepingu kolmanda osa V jaotisega hõlmatud valdkondadest. Seejärel märkis see kohus, et C-d on alates 2. maist 2024 katkematult kinni peetud. Lõpuks on Euroopa Kohtu vastus eelotsuse küsimusele määrava tähtsusega, et otsustada, kas see kohus on liidu õiguse alusel kohustatud asjaomase isiku viivitamatult vabastama.

32 Esiteks tuleb tõdeda, et käesolev eelotsusetaotlus puudutab ühe direktiivi 2008/115 sätte, ühe direktiivi 2013/33 sätte ja ühe Dublini III määruse sätte tõlgendamist. Kuna direktiivid ja määrus kuuluvad EL toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise alla, mis käsitleb vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala, võib käesoleva eelotsusetaotluse suhtes kohaldada eelotsuse kiirmenetlust vastavalt Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 23a esimesele lõigule ja kodukorra artikli 107 lõikele 1.

33 Mis teiseks puudutab kiireloomulisuse tingimust, siis tuleb rõhutada, et see tingimus on täidetud eelkõige juhul, kui põhikohtuasjas kõne all olevalt isikult on hetkel võetud vabadus ja tema vahi alla jätmine sõltub põhikohtuasja vaidluse lahendusest, kusjuures olgu täpsustatud, et selles osas tuleb asjaomase isiku olukorda hinnata selle kuupäeva seisuga, mil vaadatakse läbi eelotsusetaotluse kiirmenetluses lahendamise taotlus (29. juuli 2024. aasta kohtuotsus Breian, C-318/24 PPU, EU:C:2024:658, punkt 26 ja seal viidatud kohtupraktika).

34 Käesoleval juhul nähtub eelotsusetaotluse esitanud kohtu esitatud faktiliste asjaolude kirjeldusest, et C-lt on alates 2. maist 2024 tõesti võetud vabadus ja järelikult oli ta selles olukorras selle kuupäeva seisuga, mil vaadati läbi taotlus lahendada eelotsusetaotlus kiirmenetluses. Lisaks märkis eelotsusetaotluse esitanud kohus, et sõltuvalt Euroopa Kohtu vastusest eelotsuse küsimusele võib ta olla sunnitud selle isiku vabastama.

35 Neil asjaoludel otsustas Euroopa Kohtu esimene koda 14. juunil 2024 ettekandja-kohtuniku ettepanekul ja pärast kohtujuristi ärakuulamist rahuldada eelotsusetaotluse esitanud kohtu taotluse lahendada käesolev eelotsusetaotlus kiirmenetluses.

Eelotsuse küsimuse analüüs

36 Kõigepealt tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on ELTL artiklis 267 sätestatud liikmesriikide kohtute ja Euroopa Kohtu vahelises koostöömenetluses Euroopa Kohtu ülesanne anda liikmesriigi kohtule tarvilik vastus, mis võimaldaks viimasel tema menetluses oleva kohtuasja lahendada. Seda arvestades peab Euroopa Kohus temale esitatud küsimused vajaduse korral ümber sõnastama. Sellisel juhul on tema ülesanne tuletada liikmesriigi kohtu esitatud aspektide kogumist ja eelkõige eelotsusetaotluse põhjendustest need liidu õiguse aspektid, mida on vaidluse eset silmas pidades vaja tõlgendada (30. aprilli 2024. aasta kohtuotsus M. N. (EncroChat), C-670/22, EU:C:2024:372, punkt 78 ja seal viidatud kohtupraktika).

37 Nagu nähtub kohtujuristi ettepaneku punktist 53, tuleb sellega seoses märkida, et kuigi eelotsusetaotluse esitanud kohus viitab oma eelotsuse küsimuses üksnes direktiivi 2008/115 artikli 15 lõikele 2, on käesolevas kohtuasjas asjakohane ka artikli 15 lõige 4, mis nõuab asjaomase isiku viivitamatut vabastamist, kui artikli 15 lõikes 1 sätestatud tingimused ei ole enam täidetud ja kinnipidamine ei ole enam põhjendatud.

38 Selles kontekstis tuleb veel täpsustada, et käesolevas kohtuasjas ei küsita Euroopa Kohtult, kas liidu õigusega on kooskõlas Madalmaade õiguses ette nähtud 48-tunnine tähtaeg, millele on viidatud käesoleva kohtuotsuse punktis 18. Järelikult ei ole vaja analüüsida küsimust, kas direktiivi 2013/33 artikli 9 lõikes 3 – millele viitab Dublini III määruse artikli 28 lõige 4 – ette nähtud asjaomase isiku „viivitamata“ vabastamise kohustusega on kooskõlas riigisisene praktika, mis võimaldab pädevatel asutustel pidada rahvusvahelise kaitse taotlejat kinni maksimaalselt 48 tundi pärast seda, kui selle määruse alusel kohaldatud kinnipidamismeetme õigusvastasust tõendav asjaolu on aset leidnud.

39 Nimelt puudutab selline analüüs sisuliselt põhjuseid, millest võib tuleneda Dublini III määruse alusel kohaldatud kinnipidamismeetme õigusvastasus, samas kui käesoleval juhul lähtub eelotsusetaotluse esitanud kohus eeldusest, et esimene kinnipidamisotsus on õigusvastane, ja soovib kindlaks teha, kas selline õigusvastasus mõjutab direktiivi 2008/115 alusel kohaldatud teise kinnipidamismeetme õiguspärasust. Lisaks on selge, et esimese kinnipidamismeetme õigusvastasus ei tulene eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul mitte sellest, et see 48-tunnine tähtaeg võib olla vastuolus viivitamatu vabastamise kohustusega, vaid asjaolust, et teine kinnipidamismeede määrati 24 tundi pärast nimetatud tähtaja möödumist.

40 Neil asjaoludel tuleb asuda seisukohale, et eelotsusetaotluse esitanud kohus palub oma küsimusega sisuliselt selgitada, kas direktiivi 2008/115 artikli 15 lõikeid 2 ja 4, direktiivi 2013/33 artikli 9 lõiget 3 ja Dublini III määruse artikli 28 lõiget 4 tuleb harta artikleid 6 ja 47 arvestades tõlgendada nii, et nendega on vastuolus riigisisesed õigusnormid, mis ei näe pädevale kohtuasutusele ette kohustust teha direktiivi 2008/115 kohaselt kohaldatud meetme alusel määrus kinnipeetava kolmanda riigi kodaniku vabastamiseks põhjendusega, et seda isikut, kelle kinnipidamine oli esialgu määratud Dublini III määruse kohaselt kohaldatud meetme alusel, ei vabastatud kohe pärast seda, kui oli tuvastatud, et viimati nimetatud meede on muutunud õigusvastaseks.

41 Sellega seoses tuleb märkida, et kolmanda riigi kodaniku mis tahes kinnipidamine – kas direktiivi 2008/115 alusel ebaseadusliku riigisviibimise tõttu toimuva tagasisaatmismenetluse raames, direktiivi 2013/33 alusel rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise raames või Dublini III määruse alusel sellise kaitse taotleja üleandmisel tema taotluse läbivaatamise eest vastutavale liikmesriigile – riivab tõsiselt harta artiklis 6 tagatud õigust vabadusele (8. novembri 2022. aasta kohtuotsus Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (kinnipidamise kontroll omal algatusel), C-704/20 ja C-39/21, EU:C:2022:858, punkt 72 ja seal viidatud kohtupraktika).

42 Nimelt, nagu on ette nähtud direktiivi 2013/33 artikli 2 punktis h, seisneb kinnipidamismeede isiku hoidmises teatavas kohas. Selle sätte sõnastusest, tekkeloost ja kontekstist, mille ulatus on pealegi üle kantav direktiivis 2008/115 ja Dublini III määruses sisalduvale mõistele „kinnipidamine“, nähtub, et kinnipidamine kohustab asjaomast isikut püsivalt jääma piiratud ja kinnisele alale, eraldades ta seega ülejäänud elanikkonnast ja võttes temalt liikumisvabaduse (8. novembri 2022. aasta kohtuotsus Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (kinnipidamise omal algatusel kontrollimine), C-704/20 ja C-39/21, EU:C:2022:858, punkt 73 ja seal viidatud kohtupraktika).

43 Arvestades selle harta artiklis 6 sätestatud õiguse vabadusele riive raskust ja võttes arvesse selle õiguse olulisust, on liikmesriigi pädevatele ametiasutustele antud õigus kolmandate riikide kodanikke kinni pidada rangelt piiritletud. Kinnipidamismeetme võib määrata või seda pikendada üksnes kooskõlas üldiste ja abstraktsete õigusnormidega, mis sätestavad selle tingimused ja korra (8. novembri 2022. aasta kohtuotsus Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (kinnipidamise kontroll omal algatusel), C-704/20 ja C-39/21, EU:C:2022:858, punkt 75 ja seal viidatud kohtupraktika).

44 Kui ilmneb, et direktiiviga 2008/115, direktiiviga 2013/33 ja Dublini III määrusega ette nähtud kinnipidamise õiguspärasuse tingimused ei olnud täidetud või ei ole enam täidetud, tuleb asjaomane isik viivitamatult vabastada, nagu liidu seadusandja on sõnaselgelt märkinud direktiivi 2008/115 artikli 15 lõike 2 neljandas lõigus ja lõikes 4 ning direktiivi 2013/33 artikli 9 lõike 3 teises lõigus (8. novembri 2022. aasta kohtuotsus Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (kinnipidamise kontroll omal algatusel), C-704/20 ja C-39/21, EU:C:2022:858, punkt 79).

45 Üldised ja abstraktsed reeglid, mida on käsitletud käesoleva kohtuotsuse punktis 43 ja mis määravad Euroopa Liidu ühiste normide alusel kindlaks kinnipidamise tingimused, sisalduvad, ühelt poolt, ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike kinnipidamise osas direktiivi 2008/115 artikli 15 lõikes 1, lõike 2 teises lõigus ja lõigetes 4–6. Teiselt poolt, mis puudutab rahvusvahelist kaitset taotlenud kolmanda riigi kodaniku olukorda, siis on asjakohased õigusnormid sätestatud direktiivi 2013/33 artikli 8 lõigetes 2 ja 3 ning artikli 9 lõigetes 1, 2 ja 4, ning juhuks, kui tegemist on kinnipidamisega sellise kaitse taotleja üleandmisel liikmesriigile, kes vastutab tema taotluse läbivaatamise eest Dublini III määruse alusel, siis selle määruse artikli 28 lõigetes 2–4 (vt selle kohta 8. novembri 2022. aasta kohtuotsus Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (kinnipidamise kontroll omal algatusel), C-704/20 ja C-39/21, EU:C:2022:858, punkt 76). Samuti tuleb meenutada, et Dublini III määruse artikli 28 lõikes 4 on sõnaselgelt ette nähtud, et direktiivi 2013/33 artiklit 9 kohaldatakse viimati nimetatud määrusega reguleeritud üleandmismenetlustes.

46 Mis puudutab küsimust, kas Dublini III määruse alusel rahvusvahelise kaitse taotleja suhtes kohaldatud kinnipidamismeetme õigusvastasus, pidades silmas taotleja üleandmist tema taotluse läbivaatamise eest vastutavale liikmesriigile, mõjutab sellise hilisema kinnipidamismeetme õiguspärasust, mida kohaldatakse direktiivi 2008/115 alusel ja mis puudutab seda isikut, keda on katkematult kinni peetud ja kellel ei ole enam rahvusvahelise kaitse taotleja staatust, kuid keda võib nüüd pidada riigis ebaseaduslikult viibivaks kolmanda riigi kodanikuks, siis tuleb esiteks rõhutada, et väljasaatmise eesmärgil kinnipidamisele, mida reguleerib direktiiv 2008/115, ja varjupaigataotleja kinnipidamisele, mis on määratud eelkõige direktiivi 2013/33 ja kohaldatavate riigisiseste sätete alusel, kohaldatakse erinevat õiguslikku regulatsiooni (vt selle kohta 30. novembri 2009. aasta kohtuotsus Kadzoev, C-357/09 PPU, EU:C:2009:741, punkt 45).

47 Niisiis peab ebaseaduslikult riigis viibiva kolmanda riigi kodaniku suhtes tema tagasisaatmise eesmärgil kohaldatav kinnipidamismeede vastama direktiivist 2008/115 tulenevatele normidele. Rahvusvahelise kaitse taotleja suhtes kohaldatav kinnipidamismeede kui selline peab aga vastama direktiivist 2013/33 ja Dublini III määrusest tulenevatele normidele.

48 Pealegi ei ole direktiivi 2008/115 artikli 15 lõigetes 2 ja 4 viidatud ei direktiivi 2013/33 artiklites 8 ja 9 ega Dublini III määruse artiklis 28 ette nähtud tingimustele, mis reguleerivad rahvusvahelise kaitse taotleja kinnipidamist.

49 Teiseks tuleneb direktiivi 2008/115 artikli 2 lõikest 1 koostoimes direktiivi põhjendusega 9, et seda direktiivi kohaldatakse liikmesriigi territooriumil ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike suhtes ning et rahvusvahelise kaitse taotlejat ei tohiks selle liikmesriigi territooriumil, kus ta seda kaitset taotles, käsitada ebaseaduslikult viibiva isikuna seni, kuni on jõustunud taotluse kohta tehtud eitav otsus või otsus, millega lõpetatakse tema õigus viibida riigis varjupaigataotlejana. Euroopa Kohus on juba ka otsustanud, et direktiivi 2008/115 ei kohaldata kolmanda riigi kodanikule, kes on esitanud rahvusvahelise kaitse taotluse direktiivi 2013/32 tähenduses, ja seda niikaua, kuni kulgeb ajavahemik nimetatud taotluse esitamisest kuni selle taotluse osas esimese astme otsuse tegemiseni või vajaduse korral kuni nimetatud otsuse peale esitatud kaebuse tulemuse selgumiseni (vt selle kohta 30. mai 2013. aasta kohtuotsus Arslan, C-534/11, EU:C:2013:343, punkt 49).

50 Sellest järeldub, et rahvusvahelise kaitse taotlejat ei saa juhul, kui tal on see seisund, kinni pidada direktiivi 2013/33 või Dublini III määruse alusel ja samal ajal direktiivi 2008/115 alusel kui ebaseaduslikult riigis viibivat kolmanda riigi kodanikku.

51 Kolmandaks, nagu nähtub kohtujuristi ettepaneku punktidest 58, 59 ja 61, võib direktiivi 2008/115 alusel kinnipidamismeedet kohaldada pärast kinnipidamist direktiivi 2013/33 või Dublini III määruse alusel. Selles osas tuleb märkida, et kuigi direktiivi 2008/115 ei saa varjupaigataotluse läbivaatamise menetluse ajal kohaldada, ei tähenda see sugugi seda, et see seetõttu tagasisaatmismenetluse lõplikult lõpetaks, kuna see menetlus võib jätkuda juhul, kui varjupaigataotlus tagasi lükatakse. Nimelt kahjustaks see selle direktiivi eesmärki, st riigis ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tõhusat tagasisaatmist, kui liikmesriikidel ei oleks võimalik vältida olukorda, et asjaomane isik saavutaks varjupaigataotluse esitamisega automaatselt selle, et ta vabastatakse (30. mai 2013. aasta kohtuotsus Arslan, C-534/11, EU:C:2013:343, punkt 60).

52 Lisaks, mis puudutab võimalust jätkata kolmanda riigi kodaniku kinnipidamist, siis on Euroopa Kohus otsustanud, et seda direktiivi 2008/115 eesmärki kahjustaks see, kui liikmesriikidel oleks võimatu vältida vabaduse võtmisega seda, et ebaseaduslikult riigis viibimises kahtlustatav isik põgeneb juba enne, kui tema olukorda on suudetud selgitada (vt selle kohta 6. detsembri 2011. aasta kohtuotsus Achughbabian, C-329/11, EU:C:2011:807, punkt 30).

53 Neil tingimustel tuleb tõdeda, et Dublini III määruse alusel rahvusvahelise kaitse taotleja suhtes kohaldatud kinnipidamismeetme õigusvastasus, pidades silmas taotleja üleandmist tema taotluse läbivaatamise eest vastutavale liikmesriigile, ei mõjuta põhimõtteliselt sellise hilisema kinnipidamismeetme õiguspärasust, mida kohaldatakse direktiivi 2008/115 alusel ja mis puudutab seda isikut, keda on katkematult kinni peetud ja kellel ei ole enam rahvusvahelise kaitse taotleja staatust, kuid keda võib nüüd pidada riigis ebaseaduslikult viibivaks kolmanda riigi kodanikuks. Järelikult ei ole pädev kohtuasutus kohustatud seda isikut viivitamata vabastama ainuüksi seetõttu, et Dublini III määruse alusel võetud varasem kinnipidamismeede on õigusvastane.

54 Igal juhul tuleb täpsustada, et nagu nähtub Euroopa Kohtu praktikast, eeldab vabadust võtva meetme säilitamine selleks, et see oleks kooskõlas eesmärgiga kaitsta isikut omavoli eest, eelkõige seda, et ametiasutused ei tegutseks pahauskselt ega eksitavalt, et see oleks kooskõlas 4. novembril 1950 Roomas alla kirjutatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artikli 5 lõike 1 vastavas lõigus lubatud piirangute eesmärgiga ning et esitatud põhjenduse ja vaidlusaluse vabaduse võtmise vahel oleks proportsionaalne seos (vt selle kohta 15. veebruari 2016. aasta kohtuotsus N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, punkt 81).

55 Käesoleva kohtuotsuse punktis 53 esitatud järeldust ei sea kahtluse alla eelotsusetaotluse esitanud kohtu seisukoht, et hüvitise maksmine isikule, keda on õigusvastaselt kinni peetud, ei aita piisavalt heastada õiguse isikuvabadusele rikkumist ega taga harta artiklis 47 sätestatud õiguse tõhusale kohtulikule kaitsele kaitset.

56 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peavad liikmesriigid harta artikli 47 kohaselt tagama liidu õiguskorrast tulenevate individuaalsete õiguste tõhusa kohtuliku kaitse (8. novembri 2022. aasta kohtuotsus Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (kinnipidamise kontroll omal algatusel), C-704/20 ja C-39/21, EU:C:2022:858, punkt 81 ja seal viidatud kohtupraktika).

57 Selles osas ei piirdunud liidu seadusandja ühiste sisuliste nõuete kehtestamisega, vaid nägi ette ka ühised menetlusnormid, mille eesmärk on tagada, et igas liikmesriigis on olemas kord, mis võimaldab pädeval kohtuasutusel vajaduse korral pärast omal algatusel kontrollimist vabastada asjaomane isik niipea, kui ilmneb, et tema kinnipidamine ei olnud või ei ole enam õiguspärane. Selleks et niisugune kaitsekord tagaks tõhusalt, et järgitakse rangeid tingimusi, millele peab

vastama direktiivis 2008/115, direktiivis 2013/33 või Dublini III määruses nimetatud kinnipidamise õiguspärasus, peab pädeval kohtuasutusel olema võimalik teha otsus kõigi nende faktiliste ja õiguslike asjaolude kohta, mis on selle õiguspärasuse kontrollimisel asjakohased. Selleks peab ta saama arvesse võtta esialgse kinnipidamise otsustanud haldusasutuse esitatud faktilisi asjaolusid ja tõendeid (8. novembri 2022. aasta kohtuotsus Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (kinnipidamise kontroll omal algatusel), C-704/20 ja C-39/21, EU:C:2022:858, punktid 86 ja 87).

58 Mis aga ühelt poolt puudutab õigust vabadusele, siis nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 73 märkis, ei tähenda kinnipidamismeetme õigusvastasuse tuvastamine alati asjaomase isiku viivitamatut vabastamist (vt analoogia alusel 10. septembri 2013. aasta kohtuotsus G. ja R., C-383/13 PPU, EU:C:2013:533, punktid 39 ja 40), mis võimaldaks tema õigused ennistada, kui selline ennistamine ei ole enam praktiliselt võimalik, kuna selle isiku kinnipidamise jätkamine on nõuetekohaselt põhjendatud muul iseseisval õiguslikul alusel. Sel põhjusel tuleb isikutele, keda on õigusvastaselt kinni peetud, põhimõtteliselt ette näha hüvitis, et hüvitada õigusvastaselt vabaduse võtmisega tekitatud kahju.

59 Teiselt poolt, mis puudutab harta artiklis 47 sätestatud õigust tõhusale kohtulikule kaitsele, siis tuleb märkida, et nagu Madalmaade valitsus kohtuistungil kinnitas, võib eelotsusetaotluse esitanud kohus kohustada riigisekretäri maksma suuremat hüvitist kui see, mille ta käesoleval juhul konkreetselt välja pakkus. Seega ei ole asjaolu, et riigisekretär pakkus välja 100 euro suuruse hüvitise kahju eest, mis C-le tekkis riigisiseses õiguses ette nähtud vabastamistähtaja 24-tunnise ületamise tõttu, iseenesest piisav tõendamaks, et käesolevat kohtuasja iseloomustavatel asjaoludel on seda õigust rikutud.

60 Lõpuks tuleb meenutada, et põhjustel, mis viisid käesoleva kohtuotsuse punktis 53 sõnastatud järelduseni, ei saa sellistel tingimustel nagu põhikohtuasjas esimese kinnipidamismeetme õigusvastasus põhimõtteliselt mõjutada direktiivi 2008/115 alusel kohaldatud teise kinnipidamismeetme õiguspärasust.

61 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esitatud küsimusele vastata, et direktiivi 2008/115 artikli 15 lõikeid 2 ja 4, direktiivi 2013/33 artikli 9 lõiget 3 ja Dublini III määruse artikli 28 lõiget 4 tuleb harta artikleid 6 ja 47 arvestades tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus riigisisesed õigusnormid, mis ei näe pädevale kohtuasutusele ette kohustust teha direktiivi 2008/115 kohaselt kohaldatud meetme alusel määrus kinnipeetava kolmanda riigi kodaniku vabastamiseks põhjendusega, et seda isikut, kelle kinnipidamine oli esialgu määratud Dublini III määruse kohaselt kohaldatud meetme alusel, ei vabastatud kohe pärast seda, kui oli tuvastatud, et viimati nimetatud meede on muutunud õigusvastaseks.

Kohtukulud

62 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiivi 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike

tagasisaatmisel artikli 15 lõikeid 2 ja 4, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/33/EL, millega sätestatakse rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtu nõuded, artikli 9 lõiget 3 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määruse (EL) nr 604/2013, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest, artikli 28 lõiget 4 tuleb Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikleid 6 ja 47

arvestades tõlgendada nii, et

nendega ei ole vastuolus riigisisesed õigusnormid, mis ei näe pädevale kohtuasutusele ette kohustust teha direktiivi 2008/115 kohaselt kohaldatud meetme alusel määrus kinnipeetava kolmanda riigi kodaniku vabastamiseks põhjendusega, et seda isikut, kelle kinnipidamine oli esialgu määratud määruse nr 604/2013 kohaselt kohaldatud meetme alusel, ei vabastatud kohe pärast seda, kui oli tuvastatud, et viimati nimetatud meede on muutunud õigusvastaseks.

Allkirjad